

Žákovské portfolio aneb mozaika zkušeností z JCMM Brno (projekt iKAP JMK II)

Mgr. Petra Šnepfenbergová

Cest k žákovskému portfolio je více. Neexistuje jediná verze, ani ideální struktura žákovského portfolio. Ze spolupráce se školami zapojenými do projektu a v reakci na jejich požadavky vykrytalizovaly tyto možnosti, odkud se můžete ve škole do žákovského portfolio pustit:

- Od systémového kariérového poradenství k portfolio (škola má systém aktivit na podporu kariérového rozvoje žáků, jejichž reflektované výstupy si žáci zakládají do portfolio)
- Od cílů portfolio k jeho struktuře a obsahu (škola si stanoví svůj cíl/cíle žákovského portfolio a podle toho volí obsah resp. aktivity, jejichž reflektované výstupy zahrne do portfolio)
- Od portfolio v rámci jednoho předmětu k postupnému koncepčnímu rozšiřování napříč školou (portfolio s konkrétním cílem vede učitel ve své třídě/ve svém předmětu, svou zkušenost poté sdílí s kolegy ve škole a společně hledají možnosti, jak portfolio rozšířit do dalších tříd/předmětů)
- Od portfolio pedagogů k žákovskému portfolio (své portfolio si nejprve vedou pedagogové školy, vybaveni touto vlastní (sebe)zkušeností následně lépe namotivují a povedou své žáky k zavedení a využívání jejich portfolio)

Jakákoliv z cest k portfolio nicméně vede přes koncepční zapojení vedení školy a pedagogů.

Portfolio v elektronické verzi má např. podobu:

- Složky sdílených dokumentů (o tom, které konkrétní části žák nasdílí resp. zveřejní, je na něm příp. pravidlech v dané škole)
- Profilu LinkedIn (vhodný na střední škole, pro základní školu je vhodnější webová aplikace coumim.cz)
- URL odkazů na jiná média v životopisu (video, fotky aj.), která jsou dokladem o tom, co žák dosud zvládl ve škole i mimo školu
- Prostředí virtuálních učeben (Google učebna, Microsoft Teams), kam si žáci ukládají výstupy ze školních aktivit, které podporují kariérový rozvoj žáků (aktivity z třídnických hodin, hodin občanské či rodinné výchovy, hodin volby povolání či světa práce, na střední škole ZSV apod.)

Do žákovského portfolio patří např:

- Reflektované sebezpůsobovací techniky a aktivity
- Reflektované výsledky osobnostních testů a dotazníků volby povolání
- Přehled zmapovaných kompetencí a důkazů o nich
- Doklady o úspěchu (certifikáty, osvědčení, diplomy, výsledkové listiny ze soutěží apod.)
- Materiály pro vstup na trh práce (CV, motivační dopis, sebezprezentace, reference atp.)
- Pracovní zkušenosti (deníky praxe, důkazy o zkušenostech z brigád, dobrovolnictví atp.)
- Akční plán rozpracovaný do dílčích kroků
- Seznam kontaktů a informačních zdrojů pro kariéru
- Zpětné vazby od spolužáků, pedagogů, rodiny, kamarádů

Nástup do práce není tak vzdálený, jak by se mohlo zdát, ani pro žáky na základní škole, natož na škole střední. Mnozí naši žáci už mají reálnou zkušenost z brigády a mohou případně motivovat svou zkušeností, co zaměstnavatele zajímá, jak a čím je vhodné se ve firmě prezentovat, i své spolužáky.

Kde vidí potenciál portfolia zaměstnavatelé?

- Portfolio dokumentuje profesní vývoj člověka dlouhodobě, zaznamenává jeho posun (informace o člověku mohou tak být pravdivější)
- Portfolio ukazuje potenciál člověka: Nechává nahlédnout na osobnost člověka (měkké kompetence, vlastnosti) i na jeho odbornost
- Portfolio umožňuje předvést vlastní jedinečnost a u pohovoru se tak odlišit
- Portfolio dává žákovi sebepodporu: Ať už u přijímacích zkoušek, závěrečných zkoušek, maturity, nebo u přijímacího pohovoru. Žák má po ruce všechno, co zvládl, případně si různé dovednosti či postupy může připomenout
- Portfolio je pro firmy i žáka oboustranně výhodná investice: Firma může vybrat nejlepšího kandidáta přesně na míru požadované pozice (odborně i lidsky), dobře vybraný kandidát v pracovní pozici může rozvíjet své silné stránky, což přispívá k jeho spokojenosti v práci.

Pozn: Tyto argumenty mohou posloužit jako motivace pro žáky, příp. rodiče i pedagogy, kteří se na zavedení portfolií ve škole mají podílet.

Na závěr tipy (nejen) k žakovskému portfoliu z JCMM Brno:

V JCMM Brno aktuálně připravujeme v rámci projektu iKAP JMK II webovou aplikaci e-Portfolio, která bude součástí webu [mojebudoucnost](#). Víze e-Portfolia byla představena na [konferenci Kariérko na Moravě](#), kde najdete výstupy z konference (včetně workshopu Inspirace portfolií).

Průběžně můžete hledat inspiraci pro zavádění a vedení portfolií v **profesní facebookové skupině pod názvem [Kariérko na Moravě](#)**. Stačí se do skupiny připojit, sdílet, diskutovat a komentovat (nejen) k tématu Portfolio.

Uvažujete o zavedení či vyladění žakovského portfolia ve vaší škole? [Kontaktujte nás!](#)